

Luonto rajalla –työpaja, 11.12.2017

Miten luonnon monimuotoisuuden turvaamista voidaan valtavirtaistaa vihreällä vyöhykkeellä? - World Cafe –keskustelu

Työpajan tavoite

- Auttaa tunnistamaan **oma rooli vihreän vyöhykkeen kehittämisessä ja sen jalkauttamisessa sekä kumppanuuksia**
- Etsiä **käytännön toteutuksen mahdollisuuksia ja esteitä**
- Tuottaa **suosituksia**

Toteutus

Keskustelu 1 (jokaisessa pöydässä), aikaa 15 min

1. Mitä minä/edustama organisaatio voimme tehdä?:
 - Mitä ymmärrys Venäjän luontoalueiden merkityksestä Suomelle voisi tarkoittaa oman organisaatiosi työlle? Oivalsitko joitain muita tarpeita? (5 min mietintäaikaa + kirjoittaminen lapulle)
 2. Laput fläpille
 3. Keskustelu siitä, mitä tarvitsee käytännössä: mitä tarpeita, mitä esteitä ylitettävänä
- > Siirtyminen seuraavaan pöytään

Keskustelu 2-3, jokaisessa pöydässä aikaa 10 min, minkä jälkeen vaihto

- vaiheissa kommentoidaan edellisten ryhmien keskusteluja
 - Post it -lapuille huomioita + liikennevalotarroja
 - Esim. 1. **Vihreä valo:** "Olisimme kiinnostuneita kumppanuudesta hankkeessa" (*organisaatio A*)
 - Esim. 2. **vihreä valo:** "Meidän organisaation koulutuksissa voidaan edistää myös tätä näkökulmaa" (*organisaatio B*)
 - Esim. 3. **keltainen valo:** "Rahoittajan prioriteetit ratkaisevat asian" (*organisaatio C*)
 - Esim. 4. **punainen valo:** "Epärealistista" (*organisaatio D*)

Tulokset

TULOSKOOSTE

	POK ELY	Edistää vesistöjen vesiluontotyyppien suojelua sekä ennallistamista rajavesistöissä. +	puitesopimus viranomaisyhteistyötä varten -> yhdenmukainen ja yhteinen vesistöpolitiikka +/-
	UEF	<ol style="list-style-type: none"> 1) osallistua yhteisiin hankkeisiin esim. koskien kulttuuriperintöä 2) puhtaan luonnon taloudellinen tuotto selväksi venäläisille 3) rajamuodollisuuksien keventäminen: yhteinen tavoite, luontomatkailualue +/- 4) puhdas luonto -> parempi elämänlaatu 5) monitieteinen yhteistyö avaan, ei-arvattaviakin alueen keittämismahdollisuuksia: rohkeat avaukset 6) resursseja asennemuutokseen: luonto on yhteinen asia 	<p>Pitkäjänteinen rahoitus</p> <p>Työpajatoiminta: tutkijat & sidosryhmät ++++ (Tärkeää sekä hankeyhteistyössä että pysyvässä yhteistyössä, ollut tärkeää paikallisten organisaatioiden sitouttamisessa ja luottamusuhteiden rakentamisessa Pasvik- Inari yhteistyössä, Su-Ve luonnonsuojelutyöryhmä voisi olla toimijana, SYKE ja markkinointiviestintä kiinnostuneita)</p> <p>Yhteinen sääntelyjärjestelmä (Venäjällä aika monitasoisia organisatorisia rakenteita) -</p>
	Tapio	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuminen yhteisiin kehittämishankkeisiin - vierailijaryhmien tutustuttaminen Suomen metsätalouteen ja kestävyysvaalimiseen 	<ul style="list-style-type: none"> - verkostoitumista - yhteistyökansallisten organisaatioiden välillä - resursseja tekemiseen +
	Helsingin yliopisto	Suomi on läntisin Euraasian taigaekosysteemistä. se on myös taiga-alue, joka toimii mm. "taigakäytävänä" Venäjän ja Pohjois-Ruotsin välillä	<ul style="list-style-type: none"> - Network, johon osallistuisivat kaikki Suomen ja Venäjän luonnonsuojelualueet +
Maakuntataso	TEM/Etelä-Karjalan liitto	<p>Luontoarvojen huomioiminen maakunnallisissa strategioissa ++++</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategiataason linjausten "jalkauttaminen" - > linjauksista konkretiaan (esim. rahoituspäätökset) <p><i>Hyvä, jos käydään poliittinen keskustelu siitä, mitä priorisoidaan ja ohjataan sen perusteella rahat!</i></p> <p><i>Suorat yhteydet venäläisiin viranomaisiin</i></p>	<p>Riittävästi tietoa rajantakaisista luontoalueista ++ (SYKE tutkii ja on kiinnostunut tutkimaan)</p> <p>Ympäristöteeman priorisointi päätöksenteossa (Lisää liikkumavaraa ohjelmien ympäristöteemoihin)</p>

TULOSKOOSTE

Suojelualueiden sisällä: kansallispuistot & alueelliset suojelualueet	Metsähallitus/luontopalvelut	Hoidon ja käytön suunnittelu (erityisesti uudet suojelualueet) Osallistavat suunnittelumenetelmät Matkailun ja virkistyskäytön palveluvarustus	Ministeriötason yhteistyö Alue/maakuntatason hankkeet ENI-hankkeet
	LUKE	Suojametsien käsittelyn ohjaamista käytännönläheisempään suuntaan +/- (SYKE: Mitä ovat suojametsät? Miten leveitä?)	Poikkeuslupia uusien menetelmien jalkauttamiseen +/- ja ■ (SYKE: Mitä ovat uudet menetelmät?)
	SYKE	(uhanalaisten lajien esiintyminen) <i>Venäjältä tulevan biodiversiteetin mahdollisuuksia hyödyntäminen (Suomi on sink, Venäjä on source, voisiko Suomi olla stable?)</i> <i>Valtakunnallisen ja alueellisen arvokkaan & kytkeytyneen luontomosaiikin tunnistaminen/suojelu/säästämis-vaalimistarkoituksiin</i>	
	UEF	<ul style="list-style-type: none"> - sidosryhmien ääni kuuluviin - kansalaisjärjestöjen aktivoituminen - Bottom up –liike ++ (MTK/MHY, Markkinointiviestintä & SYKE kiinnostuneita) - sopimuksellisuus ja resurssivaje 	
	Tapio	- suojelualuemanagementtien ja ympäröivien talousmetsien käsittelyyn tarvittavan vuoropuhelun ylläpito	
	MTK	Alueellisissa METSO-yhteistyöryhmissä (Itä-Suomessa) Green Belt – näkökulma enemmän esiin.	
	Helsingin yliopisto	Taigakäytävät yhdistyvät, taigametsät, Ruotsi-Suomi-Venäjä	
Suojelualueiden ulkopuolella	Metsähallitus/luontopalvelut	Rajat ylittävät vesistöt + valuma-alueet Lajitason, habitaattitason ja geneettisen tason kytkeytyneisyys: tutkimus & kartoitukset Ilmastonmuutoksen seuranta ja tutkimus	Vesistön suojeluhankkeet (ENI) Kartoitusmenetelmien ja datan yhtenäistäminen tutkimushankkeet "Luonnon kronikoiden" hyödyntäminen – onko vastaava aineisto Suomessa

TULOSKOOSTE

SYKE	<p>Taloustmetsien luonnonhoidon kehittäminen +++ (<i>Tapio & MTK</i>)</p> <p>Luonnonhoidon best practicen –kehittäminen rajan yli (<i>Tapio & MTK: Hanke rajan yli?</i>)</p> <p>Luonnonsuojelubiologian opetuksen kehittäminen -> Suomi-Venäjä + (<i>Tulevaisuus!</i>)</p> <p>Uhanalaiset lajit & luontotyytit –tiedon hyödyntäminen itärajan hankkeissa</p> <p>Kestävän metsätalouden tutkimus- & kehittämistoiminta</p> <p>Kytkeytyneisyystutkimukset (zonation)</p> <p>Metso-ohjelman tuki & seuranta (itärajan metsoryhmät) +</p>	<p>Rahoitusta seurantaan ja uh-arviointeihin myös jatkossa</p> <p>”avainpelaajien” osallistumishalua mm itärajan maanomistajat, kunnat, firmat, Metsähallitus (myös metsätalous)</p> <p>UUSIA KANNUSTIMIA? KOMPENSAATIO?</p>
POK ELY	<p>Luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen yhteistyössä yhtiöiden/toimijoiden kanssa, joilla toimintaa rajan molemmin puolin. Viime kädessä kyse toimien yhteensovittamisesta ja oikeasta mitoituksesta. +</p> <p>Tutkimuksen edistäminen (biodiversiteetti, ilmastonmuutoksen vaikutuksista) +</p>	<p>Yhteistyö yritysten, viranomaisten ja tutkimusorganisaatioiden välillä +++ (<i>Tapio & MTK kiinnostuneita</i>)</p> <p>Esim. Akatemian erillinen tutkimusohjelma +/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - rahoitusta tarvitaan - CBC-ohjelmiin tulisi paremmin sisällyttää mahdollisuudet saada T&K-rahoitusta
UEF	<ul style="list-style-type: none"> - suojelualuekäytävät - luontoaluesuunnistus - luonto-arvot + historia-arvot, yhteensovittaminen - <i>Erä-Eero: opastointi on kansainvälistä -> siihen tarvitaan rajat ylittäviä kontakteja</i> 	
Tapio	<ul style="list-style-type: none"> - metsänhoidon ja luonnonhoidon suositusten keittäminen - metsäsertifioinnin kehittäminen - metsätalouden infran kestävä kehittäminen (esim. metsätiet) - monikäytön edellytysten turvaaminen ja parantaminen 	
MTK	<p>METSO-markkinointi -></p> <p>Ennalistaminen ja luonnonhoito -></p> <p>Erityisesti Kaakkois-Suomessa metsätaloudessa taloustmetsien luonnonhoidon</p>	<p>Yhteistyö -> sopiminen -> kohdennettu markkinointi +</p> <p>Suunnittelu -> kohdentaminen -> rahoitusinstrumentit kuntoon -> toteutus</p> <p><i>Venäjällä suojelumantereet – Suomessa saaristo -> tarvitaan uusia tapoja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Monimetsä-hankkeen jalkautusta ja

TULOSKOOSTE

		tasokorotus-> tuetaan sink/source –ketjua lajiston osalta	seurantoja -
	Helsingin yliopisto	Miten tärkeät ovat Protected Forests Venäjällä ... metsät järvien rannalla, jotka yleensä suojeltu	- Kumppanuusprojekti, jossa elvytetään rantametsät Suomessa
Muu taso	Metsähallitus/luontopalvelut	Alkuperäiskansojen oikeudet ja palvelut Yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa Matkailuyrittäjien verkostoitumisen tukeminen rajan yli	Yhteiset foorumit ja hankkeet (MH + saamelaiset/Venäjä) Järjestöt mukaan hankkeisiin
	LUKE	Vaikuttaminen luonnonvarapolitiikan ohjaukseen osallistumalla keskusteluun kv. asiantuntijana prosessissa. +	Venäjän luottamus kansainvälisen yhteistyön voimaan +/- (Voidaanko tehdä muutoin kuin hyvällä yhteistyöllä?)
	SYKE	Viestintään osallistuminen (ml. ympäristökasvatus) <i>Venäjältä tulevan biodiversiteetin mahdollisuuksia hyödyntäminen (Suomi on sink, Venäjä on source, voisiko Suomi olla stable?)</i>	Organisaatioiden vastuu - laajempi kehittäminen (the knowledge provider) = tiedon kokoaminen Jatkuvuus: projektirahoituksen ongelma -> sitoutuminen Hankesuunnittelussa pitäisi olla pidempi aikajänne - projektin osatoteutus Pitkät seurannat tärkeitä mm. ilmastonmuutos
	POK ELY	GBF:n kehittäminen ilmastonmuutoksen vaikutusten ja etenemisen havainnoinnin intensiivialueeksi ++ (Ilmastonmuutosmallialue monitorointiin)	GBF:n kokonaisuuden huomioiminen ja alueiden välinen yhteistyö +/- (- rahat puuttuvat: IBA! - kaikkien toimijoiden pitää itse - ministeriötä edellytykset muulle toiminnalle – Ei hallinnointia vaan verkostointia!)
	TEM/Etelä-Karjalan liitto	Yhteisten painopisteiden löytäminen Venäjä/EU/Suomi Vaikka poliittinen tilanne vaikea, tulee muistaa, että ympäristösektorilla lisäarvoa (Ministeriöllä tässä vastuu!)	- pitkää pinnaa ja uskoa tulevaan - sekä virallisia linjauksia ja ulostuloja mm. ministeriöiltä
	Markkinointitoimisto OZO	Luontomatkailu Hyvinvointimatkailu Markkinointiviestintä Asennemuokkaus, tiedotus, huomio! ymmärryksen lisäys - suuri yleisö - toimijat - yritykset	rahoitusta + - yrittäjät usein ilman budjetteja Henkiset kannustimet (kuluttajakäyttäytyminen) Yhteistyö vastinparien kanssa - samat keinot

TULOSKOOSTE

		<ul style="list-style-type: none"> - kohteiden - alueiden - tulosten vaikuttava esittely	<i>Kansalaistieto</i> - no exist in Russia
	Helsingin yliopisto	<i>Hankkeista tiedokeruu yhteen</i> <ul style="list-style-type: none"> - Kumppanit? - yksityinen firma -> tuotoskäyttö - koulutuslaitos <i>Muut vihreät vyöhykkeet -> MALLI</i> <i>Vesistöt kytketyneisyyden ytimeen</i>	

Pöytä 3.

Taso	Toiminta	Mitä edellyttää?
Rajat ylittävä	Yhteinen vastuu borealisesta luonnosta Luonnonsuojelu rajan molemmin puolin tärkeää + Mahdollisuus – potentiaali – historia Sotahistoria – eliömaantiede, talousmetsä, luonnonhoito Jatkuva yhteistyö ^ v Hankkeet Luonto rajan kahta puolta on kokonaisuus LUOMUS: Kansalaistiede	Työnjako organisaatioiden välillä Yhteisten foorumien perustaminen

TULOSKOOSTE

	<p>– hankkeiden yhdistäminen rajan molemmin puolin</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulttuurivaihtoa <p>UEF: historiallisen tutkimuksen avulla perspektiiviä ylijarjaiseen luonnonperinnön suojelemiseen, inhimilliseen toimintaa ja ympäristökasvatuksen mahdollisuuksiin</p> <p>Vertikaalinen kytkeytyneisyys organisaatioiden yhteistyössä: kansallinen <> alueellinen <> paikallinen</p>	
Suojelualueiden sisällä	<p>Biodiversiteetin suojelu</p> <p>Luontokuvaus ja katselu</p> <ul style="list-style-type: none"> - maisemat, eläimet, linnut ++ - systemaattiset rajanylitykset + <p>Lintujen arktinen muuttoreitti TURVATTAVA (Arktika)</p> <p>Venäjän (LV) luonto on osa boreaalista luonto</p> <ul style="list-style-type: none"> - tärkeä koko maailmassa <p>Lajitason geneettinen kytkeytyneisyys</p> <p>MH: Lajitason/geneettinen kytkeytyminen</p>	<p>Luontomatkoissa paljon potentiaalia Venäjällä -> tunnettava paikallisia!!</p> <p>Paikallisasukkaiden /yhteisöjen vaikuttaminen/osallistuminen yhteisten tavoitteiden määrittelyyn ++</p> <p>Firmat, järjestöt, paikalliset asukkaat +</p> <p>Onko ristiriitaa paikallis- ja federaatiotasojen välillä -> luodaan foorumeita</p>
Suojelualueiden ulkopuolella	<p>Venäjän puolelle arvokkaita luontoalueita <> suojeltava</p> <p>Suojelupolitiikka Venäjä + Suomi -> vahvistaa biodiversiteetin suojelua Suomessa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - viestintä + - markkinointi - asennemuokkausta <p>Ihmisten liikkuminen rajojen yli??</p>

Osallistujat:

Alfred	Colpaert	alfred.colpaert@uef.fi	Itä-suomen yliopisto
Pentti	Hyttinen	pentti.hyttinen@metsa.fi	Metsähallitus
Oona	Ilmolahti	oona.ilmolahti@uef.fi	Itä-Suomen yliopisto
Päivi	Ilves	paivi.ilves@ekarjala.fi	Etelä-Karjalan liitto / Kaakkois-Suomi - Venäjä CBC

TULOSKOOSTE

Pertti	Itkonen	pertti.itkonen@metsa.fi	Metsähallitus luontopalvelut
Kirsi	Karhio	kirsi.karhio@gmail.com	Pro Höytiäinen ry
Eero	Kortelainen	info@wildtaiga.com	Eräeero
Juri	Kurhinen	kurhinenj@gmail.com	Helsinki Yliopisto
Saija	Kuusela	saija.kuusela@ymparisto.fi	Suomen ympäristökeskus SYKE
Kari	Lahti	kari.lahti@helsinki.fi	LUOMUS
Tapio	Lindholm	tapio.lindholm@ymparisto.fi	Suomen ympäristökeskus
Maarit	Loiskekoski	maarit.loiskekoski@ym.fi	Ympäristöministeriö
Päivi	Lundvall	paivi.lundvall@sll.fi	Suomen luonnonsuojeluliitto
Hannu	Luotonen	hannu.luotonen@ely-keskus.fi	POKELY
Maria	Lähteenmäki	maria.lahtenmaki@uef.fi	Itä-Suomen yliopisto
Marju	Lökström	marju@ozo.fi	Markkinointitoimisto OZO Oy
Arttu	Malkamäki	arttu.malkamaki@helsinki.fi	Helsingin yliopisto
Evgeniy	Meyke		EarthCape OY
Ninni	Mikkonen	ninni.mikkonen@ymparisto.fi	SYKE
Kristiina	Niikkonen	kristiina.niikkonen@ym.fi	Ympäristöministeriö
Markus	Nissinen	Markus.Nissinen@mtk.fi	MTK-metsälinja
Olli	Ojala	olli.ojala@ymparisto.fi	SYKE
Aleksandr	Osipov	osipov@uef.fi	Itä-Suomen yliopisto
Juhani	Pekkola	juhanipekkola@gmail.com	Kotkan kaupunki / Ympäristölautakunta
Pasi	Poikonen	Pasi.Poikonen@luke.fi	Luonnonvarakeskus
Anna	Pulkka	anna.pulkka@ymparisto.fi	SYKE
Aino	Rekola	aino.rekola@ymparisto.fi	SYKE
Rauno	Ruuhijärvi	r.ruuhijarvi@gmail.com	HY
Lauri	Saaristo	lauri.saaristo@tapio.fi	Tapio Oy
Bo	Storrank	bo.storrank@ymparisto.fi	SYKE
Mai	Suominen	mai.suominen@ymparisto.fi	Suomalais-venäläinen luonnonsuojelutyöryhmä / YM
Gergely	Várkonyi	Gergely.Varkonyi@ymparisto.fi	SYKE Ystävyyden puiston tutkimuskeskus
Tuulia	Väliheikki	tuulia.valiheikki@tem.fi	Työ- ja elinkeinoministeriö